

**Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm**

2014-10-24

Remissyttrande med anledning av Företagsskattekommitténs slutbetänkande "Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet" (SOU 2014:40) /Fi2014/2212

1. Inledning

Företagsskattekommittén (FSK) har lämnat ett förslag om framtida ränteavdragsbegränsningsregler. PwC kommenterar här förslaget från några lagtekniska utgångspunkter.

Inledningsvis vill vi framhålla att de nuvarande ränteadragsbegränsningsreglerna som infördes 1 januari 2013 leder till stora tillämpningsproblem. Det beror bl.a. på att det i lagregleringen finns två begrepp som i sig inte är definierade; begreppen "huvudsakligen affärsmässigt motiverat" respektive "väsentlig skatteförmån". Den oklara lagstiftningen innebär att det i många fall inte går att förutse hur lagreglerna ska tolkas i en specifik situation vilket i sig leder till oförutsebarhet. Kommitténs huvudförslag att slopa dessa regler är därför positivt.

Kommitténs huvudförslag innebär att avdrag inte ska medges för ett negativt finansnetto, dvs. den del av de finansiella kostnaderna som överstiger de finansiella intäkterna. Förslaget innebär också att ett finansieringsavdrag ska medges. Avdraget utgör 25 % av ett underlag som utgörs av skattepliktiga intäkter minus avdragsgilla kostnader.

Förslagets utformning innebär att definitionen av finansiella instrument respektive finansiella kostnader utgör centrala delar vid en tillämpning av de föreslagna reglerna. Det är vår uppfattning att den lagtekniska utformning som förslaget fått kommer att leda till stora tillämpningsproblem. Vi anser inte att förslaget i dess nuvarande utformning kan införas och avstyrker därför förslaget.

*PwC, SE-113 97 Stockholm, Sweden; Visiting address Torsgatan 21
T: +46 10 212 40 00, www.pwc.com/se*

2. Finansiella instrument

Beräkningen av såväl finansnettot som finansieringsavdraget tar sin utgångspunkt i kostnader och intäkter – samt förluster och vinster – som är hänförliga till finansiella instrument (jfr förslaget till 24 a kap. 3 och 13 §§ inkomstskattelagen, IL). Definitionen av begreppet finansiella instrument är alltså grundläggande för förslagens tillämpning.

FSK föreslår att ett finansiellt instrument ska definieras genom en hänvisning till 4 kap. 14 a och 14 c §§ årsredovisningslagen, ÅRL. Det införs alltså inte någon definition i inkomstskattelagen.

Inledningsvis kan erinras om förslaget från Utredningen om sambandet mellan redovisning och beskattning som presenterades i utredningens slutbetänkande Beskattningstidpunkten för näringsverksamhet (SOU 2008:80). Utredningen föreslog att det materiella sambandet mellan redovisning och beskattning skulle avskaffas. Det fanns olika skäl som låg till grund för denna bedömning. Ett skäl var att det måste gå att lita på att reglerna är konstitutionellt hållbara. Utredningen ansåg att det kunde ifrågasättas om ett materiellt samband mellan redovisning och beskattning kan förenas med grundlagens föreskriftskrav att skattelag ska ges i form av lag, dvs. stiftas av riksdagen. Utredningens slutsats var att det ur konstitutionell synvinkel inte var lämpligt med ett materiellt samband.

FSKs förslag innebär att man inför en nära koppling till redovisningen genom att definitionen av finansiella instrument bygger på årsredovisningslagen som i sin tur utgår från redovisningsnormgivningen. FSK har inte berört den grundläggande frågan om detta kan anses konstitutionellt riktigt.

Utöver den konstitutionella frågan är det enligt vår uppfattning inte heller lämpligt att i skattereglerna hänvisa till redovisningsregler. Att införa en skattemässig definition av vad som avses med finansiella instrument är i sig en komplex lagreglering men det kommer dock att vara en reglering inom skattelagstiftningen. Med kommitténs förslag ska den skattskyldige, Skatteverket och domstolarna vid tolkningstvister tolka redovisningsnormgivningen. Detta innebär att tillämpningen av de nu föreslagna ränteavdragsbegränsningsreglerna blir svårförutsebar. Redovisningsnormgivningen kan också ändras utan att skattelagstiftaren (riksdagen) har något inflytande.

I 4 kap. 14 a § ÅRL finns bestämmelser om värdering av derivatinstrument och andra finansiella instrument. I 14 c § samma kapitel finns en särskild värderingsregel för vissa instrument. Det finns dock inte någon definition av vad som avses med finansiella instrument i de aktuella bestämmelserna. I 4 kap. 14 b § ÅRL anges att vissa finansiella instrument undantas från den värderingsprincip som anges i 14 a §. Lagtekniskt innebär alltså förslaget att det i inkomstskattelagen införs en hänvisning till årsredovisningslagen utan att det finns någon definition i den senare lagen. Det blir då redovisningsnormgivningen som kommer att styra omfattningen av den grundläggande definitionen i förslaget om ränteavdragsbegränsningar.

FSK hänvisar till att bestämmelserna i 4 kap. 14 a och c §§ ÅRL ska tolkas med utgångspunkt i BFNAR 2012:1. Olika företag använder olika redovisningsnormer, IFRS, K3, K2 eller K1. I författningskommentaren till 24 a kap. 3 § IL hänvisas till att vad som avses med finansiella instrument ska tolkas enligt BFNAR 2012:1, den rekommendation

som gäller för företag i kategori 3 (K3). Motsvarande regelverk finns inte för K1 och K2-företagen men enligt kommittén ska definitionen av finansiella instrument även för dessa företag överensstämma med BFNAR 2012:1. Denna viktiga tolkningsparameter är något som inte återfinns i lagstiftningen utan endast i författningskommentaren. Om en domstol skulle acceptera en lagstiftning via förarbeten är i högsta grad osäkert. Det kan också tilläggas att regelverket för K3 i vissa delar inte ger en klar anvisning om vad som gäller utan hänvisar till regelverket för IFRS.¹ Kommitténs förslag innebär alltså att de företag som redovisar enligt K1 och K2 i detta avseende måste sätta sig in i K3-regelverket men i vissa fall också regelverket för IFRS.

Det är vår uppfattning att det förhållandet att det inte föreslagits en uttrycklig definition av begreppet finansiella instrument i inkomstskattelagen, kommer att leda till tillämpningsproblem och att det kommer att finnas en klar osäkerhet hur detta kommer att tolkas av domstolarna.

3. Finansiella kostnader

3.1 Definition av finansiella kostnader

Kommittén har utgått från att med finansiella kostnader avses kostnader som omfattas av det som i ekonomisk teori anses utgöra ränta. Kommittén uttalar samtidigt att det av legitimitetsskäl måste ställas höga krav på att lagstiftningen ska vara klar och lätt att tillämpa. Kommitténs utgångspunkt är att överensstämmelsen med redovisningen avsevärt bör underlätta tillämpningen för de flesta företag. Vi håller inte med om den slutsatsen. Som tidigare framhållits är redovisningsreglerna inte klara och fast definierade. De är också olika för olika kategorier av företag.

Kostnader för krediter ska anses utgöra en finansiell kostnad. När det gäller kredit på grund av köp av tillgångar och tjänster (leverantörsskulder) innebär förslaget att kostnader för sådan kredit inte ska ses som en finansiell kostnad om krediten "lämnas på sedvanliga villkor" (24 kap. 4 § tredje stycket IL). Man kan utgå från att begreppet "sedvanliga villkor" kommer att leda till tillämpningssvårigheter och bristande förutsebarhet.

Enligt redovisningsnormgivningen utgör kundfordringar och leverantörsskulder finansiella instrument. Enligt 24 a kap. 4 § första stycket andra strecksatsen IL avses med finansiell kostnad förlust vid avyttring och nedskrivning av finansiellt instrument. Kommitténs förslag skulle alltså innebära att en förlust på en kundfordran – som kan bero på exempelvis bristande betalningsförmåga – inte skulle vara avdragsgill. Vi utgår från att detta inte kan vara avsikten men frågan har inte berörts av kommittén.

¹ För företag som väljer att redovisa finansiella instrument till verkligt värde (4 kap. 14 a och c §§ ÅRL) gäller 12 kap. i BFNAR 2012:1. Företag som redovisar finansiella instrument till anskaffningsvärdet ska däremot tillämpa 11 kap. i BFNAR 2012:1. I detta kapitel finns en grundläggande definition av finansiella instrument. Motsvarande definition finns inte i 12 kap. Eftersom reglerna i 12 kap. i hög grad bygger på IFRS är det rimligt att söka vägledning i IFRS.

3.2 Valutakurseffekter

En valutakursförlust är enligt kommittén en finansiell kostnad som ska ingå i finansnettot innebärande att valutakursförluster endast kan kvittas mot finansiella intäkter och därutöver inte är avdragsgilla.

Valutakursförluster tas i betänkandet upp under avsnittet som avser ränta och andra kostnader som utgör kostnad för en kredit (se avsnitt 14.5.4). Det förefaller således som om kommittén anser att valutakursförluster ska omfattas av den föreslagna 24 a kap. 4 § första stycket första strecksatsen IL. I författningskommentaren till nämnda bestämmelse anges att till kostnad för kredit hänförs även sådana valutakursförluster som är ekvivalenta med räntebetalningar (s. 535). Samtidigt gör kommittén ett generellt uttalande om att kostnader som beror på valutakursförändringar på finansiella instrument ska utgöra en finansiell kostnad (s. 207).

Det är oklart om kommitténs avsikt varit att inkludera samtliga valutakursförluster i begreppet finansiella kostnader eller om endast valutakursförluster som kan anses utgöra kostnad för en kredit omfattas och i så fall hur denna komponent i en valutakursförändring ska beräknas. Såsom den föreslagna lagtexten utformats kan begreppet finansiella kostnader komma att som utgångspunkt omfatta valutakursförluster på bl.a. följande poster:

- Låneskulder
- Lånefordringar
- Leverantörsskulder
- Kundfordringar
- Derivat, exempelvis terminer och optioner

Som tidigare sagts finns ett undantag när det gäller kredit på grund av köp av tillgångar och tjänster (leverantörsskulder). Har krediten "lämnas på sedvanliga villkor" ska den inte ses som en finansiell kostnad. Det får tolkas så att det även gäller valutakurseffekter hänförliga till leverantörskrediten även om det inte framgår av laxtexten och inte heller har kommenterats i författningskommentaren.

Vi har tidigare påpekat att kundfordringarna enligt redovisningsnormgivningen utgör finansiella instrument. Kommittén har inte angett vad som gäller i detta fall vilket skulle innebära att valutakurseffekter på kundfordringar ska ingå i begreppet finansiella kostnader.

Från begreppet finansiella instrument undantas enligt föreslagna 24 kap. a 3 § andra stycket IL bl.a. terminer och optioner som är hänförliga till annat än finansiella kostnads- och intäktsposter. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att avdragsbegränsningen för finansiella kostnader inte ska omfatta terminer eller optioner som ingått för att säkra betalningsströmmar som inte avser finansiella kostnader och intäkter. Det ställs inte något krav på säkringsredovisning för att detta undantag ska få tillämpas utan det är enligt kommittén tillräckligt att syftet med termins- eller optionsavtalet kan utläsas av anteckningar som företaget gjort vid ingående av avtalet eller förvärvet av terminen eller

optionen (s. 214), dvs. att det är en ekonomisk säkring. Bevisbördan för detta åligger den skattskyldige.

De föreslagna reglerna förutsätter att en öronmärkning kan göras som visar vilka derivat som säkrar vilka poster. I praktiken görs en säkring av valutakursrisker många gånger inte post per post utan som en säkring av nettot av valutakurs exponeringen på utgående och inkommande betalningsströmmar vare sig de avser finansiella flöden eller t.ex. varuflöden. Att i ett sådant fall identifiera vilka valutaderivat som hänför sig till vilka poster låter sig inte göras med lätthet. Den närmare innebörden av konceptet att företag såsom anges i allmänmotiveringen (men inte i den föreslagna lagtexten) ska dokumentera syftet med terminer och optionen är oklar. Vad som är tillräcklig information för att undantagsregeln ska vara tillämplig kan i praktiken komma att kräva en formell säkringsredovisning för att terminer och optioner i detta hänseende inte ska behandlas som en finansiell kostnad. I den praktiska tillämpningen kan det därför komma att ställas större krav än vad som framgår av den aktuella lagbestämmelsen.

3.3 *Negativa finansnetton*

Av 14 kap. 8 § IL följer att fordringar, skulder, avsättningar och kontanter i utländsk valuta ska omvärderas till balansdagens kurs. Det innebär att orealiserade valutakursförändringar på sådana poster som utgångspunkt är skattepliktiga respektive avdragsgilla. Det är oklart om även orealiserade valutakursförändringar ska omfattas av de föreslagna ränteavdragsbegränsningsreglerna. Om de ska anses utgöra finansiella kostnader enligt de föreslagna reglerna uppkommer ett flertal frågeställningar som inte har berörts i betänkandet. Motsvarande gäller värdering av lager av finansiella instrument enligt 17 kap. IL.

Ett av de problem som uppkommer beror på att ett negativt finansnetto som uppstår ett år inte får sparas till senare beskattningsår. Kommittén har motiverat detta bl.a. med att företag tenderar att antingen ha en nettobelåning, och då ha negativt finansnetto, eller en nettoutlåning och positivt finansnetto. I praktiken skulle därför en möjlighet till framtida kvittning enligt kommittén inte få någon större ekonomisk betydelse (s. 190 f). Även om ett företag har exempelvis en nettoutlåning innebär inte det att det alltid ger ett positivt finansnetto. Eftersom valutakursförändringar ska inräknas kan sådana förändringar få stora effekter på finansnettot i ett företag.

Att avsaknaden av möjligheten att kvitta finansnetton mellan beskattningsår kan få ekonomisk betydelse framgår av följande exempel.

Ett företag har en skuld i utländsk valuta på 100. Skulden belöper med en fast ränta på 5 %. Vid årsskiftet värderas låneskulden till balansdagens kurs och en valutakursförlust på 10 uppstår. Sammanlagt uppgår den orealiserade valutakursförlusten och räntan till $10+5=15$, ett belopp som enligt förslaget torde utgöra en finansiell kostnad. – Till det beloppet kommer också en valutakurseffekt på räntan som vi bortser från här. – Under förutsättning att det inte finns några finansiella intäkter och inte heller några andra finansiella kostnader har företaget ett negativt finansnetto om 15. Bolaget medges enligt förslaget inte avdrag för detta. År 2 återbetalas lånet. Den realiserade ackumulerade valutakursvinsten uppgår då till 10 men i och med att en orealiserad valutakursförlust på

10 redovisats år 1 har anskaffningsvärdet på skulden justerats och den redovisade valutakursvinsten för år 2 är 20. Räntan om 5 för år 2 kan dras av mot dessa 20 innebärande ett skattepliktigt positivt finansnetto för år 2 på $(20-5=)15$. Ackumulerat för båda åren innebär det att bolaget inte medges avdrag för 15 år 1 men beskattas för 15 år 2. Detta trots att det ackumulerade realiserade resultatet på låneskulden är 10 i räntekostnad och 10 i realiserad valutakursvinst, dvs. det ackumulerade totala resultatet är 0.

Även när det gäller lager av finansiella instrument kan ett exempel visa effekterna av att ett negativt finansnetto inte får föras vidare. Lager av finansiella instrument kan, med vissa undantag, värderas till antingen samlat anskaffningsvärde eller verkligt värde enligt regleringen i 17 kap. 19-20 c §§ IL. Vid en värdering till verkligt värde uppstår orealiserade värdeförändringar. Anta att det uppstår en orealiserad vinst år 1 om 10 som, i avsaknad av finansiella kostnader som vinsten kan kvittas emot, är fullt skattepliktig. År 2 realiserar en ackumulerad förlust på 20. Den år 2 redovisade förlusten beräknas med utgångspunkt i ett justerat anskaffningsvärde och uppgår till 30 - i och med att en valutakursvinst om 10 redovisats år 1. I avsaknad av finansiella intäkter är förlusten om 30 år 2 inte skattemässigt avdragsgill. Trots att det uppkommit en ackumulerad förlust uppkommer en skattepliktig intäkt år 1 om 10.

Företag som investerat i utländska dotterbolag säkrar många gånger sina investeringar i dotterbolagen genom sk. Equityhedge. Det kan ske genom upplåning i utländsk valuta eller genom förvärv av derivat. Valutakurseffekter på en upplåning i utländsk valuta är enligt gällande regler avdragsgill/skattepliktig. Detsamma gäller förlust/vinster vid avyttring av ett derivat. I en koncern med stor internationell verksamhet kan det beroende på kursutvecklingen många gånger vara fråga om stora belopp. Kommitténs förslag innebär att avdrag inte medges för förlust hänförliga till sådana valutakursförluster – och att valutakursvinster inte heller blir skattepliktiga.

Sammanfattningsvis kan konstateras att oavsett om ett företag har en nettobelåning eller nettoutlåning kan valutakurseffekter leda till stora variationer i finansnettot mellan åren.

3.4 Hyreskostnader - räntekomponenten

Av förslaget till 24 a kap. 5 § IL framgår att med finansiell kostnad avses även det räntebelopp som ingår i en hyreskostnad. Kommittén uttalar att begreppet hyra ska tolkas brett och även inkludera leasing. Begreppet hyra omfattar enligt kommittén betalning för upplåtelse av materiella och immateriella tillgångar. Kommittén hänvisar till de tillgångar som omnämns i 18 kap. 1 § IL men anger att även ersättning för upplåtelse av egenutvecklade immateriella tillgångar bör omfattas. Av lagtexten så som den är utformad framgår dock inte vad som innefattas i begreppet hyra eller hur detta ska tolkas. Det innebär en osäkerhet bl.a. i vad mån begreppet hyra i detta hänseende även omfattar leasing och royalty.

Enligt FSK ska företag så långt som möjligt eftersträva att identifiera den faktiska räntekomponenten som är inkluderad i hyran, endera genom att den framgår av avtalet eller genom att den kan beräknas med ledning av uppgifterna i nämnda avtal, jfr 24 a kap. 6 § första och andra stycket IL.

Om räntekomponenten inte kan beräknas, eller om den inte överensstämmer med vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende näringsidkare ska en schablon användas. *Ränteutgiften* ska då schablonmässigt bestämmas till statslåneräntan plus fem procentenheter multiplicerat med tillgångens värde vid årets början. Att utgå från tillgångens marknadsvärde är något som i sig innebär en komplexitet som kommer att leda till tillämpningsproblem. För motsvarande *ränteinkomst* gäller istället att statslåneräntan multiplicerad med tillgångens värde vid årets ingång ska användas. Frågan är om en sådan generell olikabehandling av utgift och inkomst på samma hyresbetalning är motiverad. Olikabehandlingen gäller inte om den faktiska räntan kan beräknas utan enbart om ett företag faller tillbaka på att tillämpa schablonen. Något allmänt behov att upprätthålla en olikabehandling verkar därför inte föreligga. Särskilt i koncerninterna hyresförhållanden mellan svenska företag där full kvittningsmöjlighet (som huvudregel) föreligger mellan ett företags positiva och negativa finansnetto, kan motiven för en olikabehandling i frågasättas. I en sådan koncernintern hyresrelation kommer koncernen - vid en tillämpning av schablonen - att redovisa en högre finansiell kostnad än finansiell intäkt på samma hyresflöde. I koncerner med endast svenska företag torde detta strida mot principen om att företag ska beskattas lika oberoende av om näringsverksamheten organiseras i ett eller flera företag.

Såsom förslaget är utformat uppkommer denna olikabehandling i situationer då den faktiska räntan inte kan beräknas eller inte kan användas då den avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende näringsidkare. Metoden är – så som vi uppfattar förslaget – ett uttryck för en önskan att i varje enskilt fall så långt som möjligt, sträva efter att beräkna den faktiska räntan istället för att använda schablonen. Risker enligt kommittén med en fullt ut schabloniserad metod är att den leder till skatteplanering vid valet mellan hyra och lån beroende på om räntan är högre eller lägre än den angivna schablonen.

Enligt vår uppfattning måste dock en sådan bestämmelse – för att uppnå sitt syfte – vara klart och tydligt utformad. I den föreslagna lagtexten (24 a kap. 6 § IL) ges ingen närmare vägledning för hur ränta ska beräknas. Kommittén har inte heller diskuterat vilka omständigheter som bör beaktas. De frågeställningar som aktualiseras i samband med att bestämma en räntekomponent kan i det enskilda fallet vara komplexa. Allmänt kan sägas att hyresavtal generellt sett inte innehåller någon information om hur stor del av hyran som utgör en räntekomponent. Frågan om en acceptabel nivå på räntekomponenten riskerar därför att förbli osäker och svårförutsebar till dess att domstolarna getts möjlighet att utveckla en vägledande rättspraxis.

För immateriella tillgångar uppkommer särskilda värderingsproblem vid en tillämpning av schablonreglerna. Basen för schablonberäkningen är marknadsvärdet på den upplåtna egendomen. Denna beräkning kan vara mer eller mindre problematiskt redan vad gäller materiella tillgångar. Vad gäller immateriella tillgångar kan problemen bli avsevärt större. Ett patent (eller icke patentskyddad know-how) kan upplåtas till en eller flera nyttjare, med t. ex. en geografisk begränsning. Hur ska man värdera den geografiskt begränsade upplåtelsen som rimligen begränsar patentets värde för den aktuella licenstagaren? Ett annat problem är den sedvanliga konstruktionen av ett licensavtal där licenstagaren betalar en volymbaserad royalty på basis av försäljningspris eller antal försålda enheter. Hur ska man på ett rimligt sätt dela upp en sådan avgift på ränta och amortering om ränta

och amortering vare sig uttryckligen eller implicit baseras på en underliggande finansiering av en tillgång?

Till detta kommer det faktum att värdering av immateriella tillgångar för börsnoterade företag kan vara känsligt ur ett värdepappersmarknadsperspektiv. Uppgifter om beräknat värde på immateriella tillgångar kan vara sådan kursdrivande information för uppgiftslämnaren som inte får tillhandahållas vissa intressenter utan måste göras tillgänglig för hela marknaden (se t.ex. 15 kap. 6 § lagen om värdepappersmarknaden respektive Nasdaq OMX regelverk för emittenter punkten 3.1.1).

I 24 a kap. 7- 9 §§ IL anges att under vissa förutsättningar ska det räntebelopp som ingår i en hyreskostnad inte anses utgöra en finansiell kostnad. Undantag gäller när hyresobjektet är en fastighet förutsatt att det inte är fråga om en s.k. en sale och lease-back transaktion eller hyra mellan två koncernföretag. Undantag gäller även för korta hyresförhållanden och i det fall då ett företags – eller en koncerns – sammanlagda årliga hyreskostnad inte överstiger 300 000 kr.

3.5 Räntekostnad som aktiveras

Av bl.a. 18 kap. 7 § IL framgår att finansiella kostnader inte får läggas till anskaffningsvärdet för en tillgång som ingår i näringsverksamheten. Regleringen syftar till att förhindra att avdrag medges genom årliga värdeminskningssavdrag för sådana finansiella kostnader som utgör ränta. Fördelen med den föreslagna utformningen av bestämmelserna är enligt kommittén att den finansiella kostnaden hänför sig till samma räkenskapsår som aktiveringen *inte* sker, vilket borde underlätta beräkningen av finansnettot. Det kan jämföras med en metod där det årliga värdeminskningssavdraget istället justeras med ränteandelen. Konsekvensen med den av kommittén föreslagna metoden är dock att de företag som i redovisningen aktiverar ränteutgifter, per automatik kommer att tappa rätten till räkenskapsenlig avskrivning och därmed även tappa möjligheten att tillämpa kompletteringsregeln.

Den grundläggande skillnaden mellan räkenskapsenlig avskrivning och restvärdeavskrivning är att restvärdemetoden inte förutsätter överensstämmelse mellan skatte- och bokföringsmässiga avskrivningsbelopp och att avskrivning sker med högst 25 procent per år vid restvärdeavskrivning. Tekniskt sett överensstämmer restvärdemetoden med räkenskapsenlig avskrivning bortsett från att metoden inte innehåller någon kompletteringsregel. Kompletteringsregelns tillämpbarhet är en förutsättning för att uppnå en fullständig avskrivning av tillgångar som exempelvis inte längre finns kvar i inventariestocken. Kompletteringsregeln är därför en förutsättning för att helt kunna skriva av/bort anskaffade inventarier.

För K2-företag föreligger inte någon möjlighet att aktivera ränta, varför detta inte borde vara en fråga för dessa företag men för K3-företag finns valmöjligheten att aktivera ränteutgiften. Möjligheten för ett företag att upprätthålla räkenskapsenlig avskrivning samt att kunna tillämpa kompletteringsregeln skiljer sig därför åt beroende på vilket redovisningsregelverk som är tillämpligt.

4. Några ytterligare lagtekniska kommentarer

Som beskrivits framgår av 24 a kap. 5 § IL att med finansiell kostnad avses även det räntebelopp som ingår i en hyreskostnad. Undantag gäller när hyresobjektet är en fastighet förutsatt att det inte är fråga om en s.k. en sale och lease-back transaktion eller hyra mellan två koncernföretag. Undantag gäller även för korta hyresförhållanden och i det fall då ett företags – eller en koncerns – sammanlagda årliga hyreskostnad inte överstiger 300 000 kr. I den föreslagna lagtexten (24 a kap. 7 § IL) anges att ränta inte behöver beräknas då hyresobjekten är en fastighet. Verbet ”behöver” antyder att det finns en valfrihet. Kommittén har i allmänmotiveringen uttalat att någon ränta inte *ska* beräknas när hyresobjektet är en fastighet.

I 24 a kap. 7 § IL hänvisas beträffande definitionen av koncern, till 1 kap. 4 § ÅRL. Det kan jämföras med exempelvis 40 kap. IL som hänvisar till aktiebolagslagen vid bestämmande av om ett företag är ett dotterföretag. Skälet till att man beträffande 24 a kap. 7 § IL hänvisat till årsredovisningslagen framgår inte. Generellt bör olika definitioner användas endast om det finns särskilda skäl. Några sådana skäl har kommittén inte redovisat.

5. Övergångsbestämmelser

Vi vill peka på att det i vissa hänseenden finns behov av särskilda övergångsregler utöver de som föreslagits av kommittén.

Kommitténs förslag innebär att vad som utgör finansiella kostnader måste bestämmas. Det innebär bl.a. att ränta ska brytas ut ur hyresavtal och att räntekostnader inte ska ingå i anskaffningsvärdet för exempelvis inventarier. Det finns inte någon övergångsregel som anger att redan förvärvade inventarier resp. befintliga hyresavtal vid ikraftträdandet inte ska omfattas av en sådan reglering.

I dag finns möjlighet att ”rulla över” förluster hänförliga till delägar rättigheter (jfr 48 kap.26 § IL). Vi utgår från att kvarvarande förluster vid ikraftträdandet av nya regler ska kunna föras vidare. För att undvika tillämpningsproblem bör dock en särskild övergångsregel införas.

6. Konsekvensanalys

Kommittén har uttalat att för de flesta företag är det enkelt att beräkna finansnettot. Endast i vissa fall kan det vara mer komplicerat att avgöra om en intäkt eller kostnad ska ingå i finansnettot. Kommittén har vidare uttalat att det relativt snabbt bör utvecklas rutiner för bedömning av om till exempel en valutakursvinst är hänförlig till finansnettot eller inte, även om det alltid kommer att finnas specialfall som kräver en grundligare analys.

Det är vår uppfattning att kommittén har underskattat förslagets komplexitet. Kommittén anger att i de flesta fall kan företagen hämta de uppgifter som behövs för att beräkna finansnettot direkt från bokföringen. Det förutsätter dock att det är klarlagt vilka uppgifter

som behöver hämtas från bokföringen. Kommittén anger här att det som kan komplicera för företagen är om gränsdragningen mellan finansiella kostnader och andra kostnader är svår att göra. Enligt kommitténs uppfattning bör det dock relativt snabbt utvecklas rutiner för en sådan bedömning. Vi håller inte med om den bedömningen. För ett stort antal företag kommer förslaget att innebära stora administrativa problem. Att skilja ut räntekomponenten i ett hyresavtal kan visserligen sägas vara en engångsföreteelse men det gäller för just det avtalet. En stor koncern har ett antal olika hyresavtal. Hanteringen av valutakurseffekter är en årligen återkommande fråga som måste hanteras.

Vi anser att kommittén kraftigt har underskattat de administrativa kostnaderna för företagen att tillämpa förslaget.

Förslaget innebär inte endast problem för de skattskyldiga. Skattelagstiftningen är alltid komplex och nyinförda lagregler medför alltid tolkningsproblem. Det kommer att särskilt gälla de föreslagna reglerna som hänvisar till redovisningsnormgivningen. De tolkningstvister som uppkommer mellan skattskyldiga och Skatteverket ska i ett senare led tolkas av domstolarna. Innan det finns en fast praxis genom förhandsbesked m.m. tar det ett antal år.

Kommittén har uppskattat de initiala kostnaderna för Skatteverket till 16,2 milj. kronor och därutöver årliga merkostnader på 16 milj. kronor. Vi anser att också de kostnaderna är undervärderade. Det finns inte någon uppgift om vilka kostnader Skatteverket haft i anledning av de nuvarande ränteavdragsbegränsningsreglerna. Man kan dock utgå från att Skatteverkets kostnader med anledning av de föreslagna reglerna kommer att bli betydligt högre. Till det kommer kostnaderna i domstolar för en prövning av de frågor som med all säkerhet kommer att uppkomma.

Vår uppfattning är alltså att kommittén underskattat de konsekvenser förslaget får för skattskyldiga, Skatteverket och domstolar.

7. Halvering av befintliga underskottsavdrag

Kommittén har föreslagit att förslaget ska finansieras bl.a. genom att befintliga underskottsavdrag halveras. Skälet är enligt kommittén att de kvarstående underskott som finns vid införandeåret till stor del har uppkommit under en period då det ofta varit möjligt att skapa underskott med hjälp av ränteavdrag.

Kommitténs argument för att halvera underskottsavdragen innebär att man helt bortser från de företag där underskottsavdragen uppkommit av andra orsaker än räntekostnader i verksamheten.

Förbudet mot retroaktiv lagstiftning finns i 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen. Vi anser att förslaget om en halvering av befintliga underskottsavdrag kan ifrågasättas från konstitutionella synpunkter. Även om förslaget inte skulle anses innebära retroaktiv lagstiftning har det motsvarande faktisk effekt. Ett genomförande av förslaget skulle få stora negativa effekter.

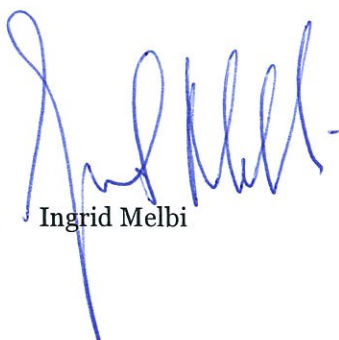
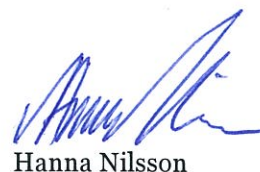
8. Övriga kommentarer

Kommittén har uttalat att "En nackdel är att modellen inte förekommer internationellt, vilket gör att den inte är känd i andra länder och riskerar att inte bli lika gångbar i detta avseende som en EBIT/DA modell skulle bli. Kommittén bedömer dock att detta inte bör vara avgörande vid valet av modell." Kommitténs förslag innebär alltså att ett oprövat förslag ska införas.

Kommittén har behandlat frågan om påverkan av bolagsskatten på multinationella företags investeringsbeslut. Kommittén konstaterar att det inte endast är den totala skattekostnaden som har betydelse. Även andra faktorer är viktiga, exempelvis "compliance costs". Kommittén har däremot inte tagit upp betydelsen av förutsebara regler vilket är något som i synnerhet utländska investerare lägger stor vikt vid.

Sammanfattningsvis avstyrker vi att förslaget införs.

Öhrlings Pricewaterhouse Coopers

Magnus Johnsson
Ingrid Melbi
Hanna Nilsson

